gemeente Berkelland

Schriftelijke vragen art. 33

Indiener: W.A. Wormgoor - Partij van de Arbeid
Datum indiening vraag: 28-02-2021
Datum verzending antwoord: 04-03-2022

Onderwerp: Russisch gas

Formulering:

Geacht College,

De Partij van de Arbeid is geschokt dat de president van Rusland, na intimidatie en destabilisatie, nu kiest voor geweld en bloedvergieten. Russische bedrijven zijn actief in Nederland. Hierdoor wordt mogelijk het geweld gefinancierd, nu in Oekraïne.

Sinds 2018 is het Russische staatsbedrijf Gazprom de leverancier van gas voor Berkelland. Het contract via het collectief Stedendriehoek loopt tot 31 december 2023. De opbrengsten komen daarmee ten goede van de Russische staat, die een meerderheidsbelang heeft in Gazprom.

De Partij van de Arbeid maakt zich ernstig zorgen om de veiligheid in Europa en wil niet direct of indirect meebetalen aan een Russische staat die kiest voor oorlog.

Daarom willen wij de volgende vragen stellen:

Vraag:
Wat is het effect van de invasie van Rusland in Oekraïne op de leverzekerheid en op de prijs van het gas?

Antwoord:
De invasie heeft geen effect op de levering van aardgas aan onze gemeentelijke panden of de prijs die wij daar voor betalen. Het huidige contract voor aardgaslevering hebben wij sinds 2018 en loopt tot en met 31 december 2023. De prijs die wij betalen voor de afname van gas bij Gazprom ligt tot 31-12-2023 vast.

Sinds de zomer van 2021, en deels ook al daarvoor vanwege COVID-19, was de aardgasmarkt al erg in beweging en onvoorspelbaar. De geopolitieke ontwikkelingen maken dit nog complexer. Wij kunnen op dit moment geen inschatting maken van de financiële gevolgen na 31 december 2023. Dit is afhankelijk van de mogelijkheden die een toekomstige gasleverancier ons zal kunnen gaan aanbieden. Als de

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

energiekosten stijgen moet dat gedekt worden in onze begroting, wat een lastenverzwaring voor onze inwoners via de gemeentelijke belastingen kan betekenen.

Vraag:
Wat kunnen de financiële gevolgen zijn voor de gemeente als organisatie en voor de inwoners van Berkelland?

Antwoord:
Zie voorgaand antwoord

Vraag:
Kan het contract van de gemeente Berkelland met Gazprom worden ontbonden?

Antwoord:
Ja, wij kunnen als Berkelland het contract met Gazprom opzeggen. Echter, wij nemen deel aan het Inkoopcollectief Stedendriehoek voor de inkoop van gas. Alle deelnemende gemeenten aan het Collectief hebben zelfstandig een contract met Gazprom afgesloten. In de aanbesteding is uitgegaan van een gezamenlijk volume van inkoop. Daar is de prijs ook op gebaseerd. Als één van de deelnemende gemeenten uitstapt, dan heeft dat direct gevolgen voor de andere gemeenten in het Collectief. Wij weten nog niet wat de consequenties zijn van (eigenstandig of met wederzijds goedvinden) uitstappen van Berkelland (of een van de anderen) uit het Collectief. En of dit als contractbreuk kan worden geïnterpreteerd. Immers, het Collectief verlaagt eenzijdig de afnamevolume en het aantal deelnemers. Uitstappen door een deelnemer kan de rest van het Collectief in problemen brengen.
De kerngroep van het inkoopcollectief is op dit moment mogelijkheden rondom het contract met Gazprom aan het onderzoeken, en wat er op welke termijn mogelijk is.

Vraag:
Als u de vorige vraag bevestigend beantwoord hebt: op welke termijn acht u dat mogelijk?

Antwoord:
Zie voorgaand antwoord.

Vraag:
Is het college, net als de PvdA, van mening dat de gemeente Berkelland geen gas meer zou moeten afnemen van Gazprom?

Antwoord:

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

gemeente Berkelland

Schriftelijke vragen art. 33

Het college is van mening dat wij geen gas meer moeten afnemen van Gazprom. Dit was al het voornemen voor de keuze voor een nieuwe leverancier op basis van het door de raad vastgestelde kader voor de inkoop van duurzame energie (besluit op 25 juni 2019). De huidige ontwikkelingen in Oekraïne maakt dat we dit ook willen voor de huidige contractperiode (2022-2023). Het is wel noodzakelijk om goed te onderzoeken wat de gevolgen zijn indien wij het contract met Gazprom opzeggen.

Vraag:
Wat, naar uw inschatting, kunnen de gevolgen zijn van het stoppen met Gazprom, voor de gemeentelijke organisatie en voor de inwoners van Berkelland? Hoe schat u in het bijzonder de financiële gevolgen in?

Antwoord:
Wij voorzien een aantal risico's.

1.
Het contract opzeggen met Gazprom is feitelijk contractbreuk. Hoe Gazprom hierop reageert is niet te voorspellen. Waarschijnlijk zal dit leiden tot een rechtszaak in verband met contractbreuk en een te betalen schadevergoeding. De marge op gas is minimaal, ca. 1 tot 2 procent. Dat houdt in dat Gazprom met ons verbruik ongeveer € 1.000 tot € 2.000 aan ons verdient. Een afkoop als gevolg van contractbreuk zal vele malen hoger (kunnen) zijn.

2.
Veel (Nederlandse) overheden willen het contract met Gazprom opzeggen. Dat houdt in dat zij allemaal hun gas elders moeten gaan inkopen. Op dit moment is er al een tekort aan gas, leveranciers zijn hierdoor terughoudend in het aannemen van nieuwe klanten. De vraag is dan of wij een nieuw contract kunnen afsluiten.

3.
In Nederland is een significant deel van het gas afkomstig uit Rusland. Gas wordt vanuit o.a. Rusland, Noorwegen en Engeland in de "Nederlandse gasrotonde" gepompt. Hier ontstaat dan een samenvoeging van het gas, waardoor de herkomst niet meer te achterhalen is. Van daaruit wordt het verder door Nederland en Europa gedistribueerd. Zolang er niet op Europees niveau wordt besloten om de Russische gaskraan dicht te draaien, zullen wij altijd deels Russisch gas blijven gebruiken. Als wij bij een andere leverancier gas inkopen is de kans reëel aanwezig dat wij nog steeds Russisch gas geleverd krijgen.

4.
De gasprijs ligt op dit moment 4 tot 5 keer hoger dan de prijs die wij aan Gazprom betalen. Wij kopen op moment voor €100.000 gas per jaar in. De stijgende energiekosten moeten gedekt worden in onze

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.

begroting, wat een lastenverzwaring voor onze inwoners via de gemeentelijke belastingen kan betekenen.

5.
Ter overweging:
Uit een artikel van Binnenlands Bestuur "Stoppen met Gazprom is duivels dilemma" (burgemeester Gerolf Bouwmeester – gemeente Leusden)

Hogere prijs
… 'Adviesbureau Source4Energy heeft voor ons uitgezocht dat wij als gemeenten een paar jaar geleden in de aanbesteding goedkope gascontracten hebben afgesloten met Gazprom. We hebben de prijs toen vastgezet op een laag tarief waarbij het erop lijkt dat de Russen er amper geld aan verdienen,' vertelt Bouwmeester. 'Als we onze contracten nu doorscheuren, dan zal Gazprom het gas dat wij niet meer zullen afnemen volgens Source4Energy voor een veel hogere prijs kunnen verkopen op de internationale gasbeurs in Londen. Immers, de gasprijzen stijgen momenteel de pan uit. Dat zou betekenen dat het concern, en dus ook het Kremlin, veel meer marge gaat verdienen op gas dat wij goedkoop zouden hebben afgenomen. Dit idee vind ik zeer verontrustend.'

Vraag:
Het gas uit Rusland is buitengewoon vuil. De Russische pijpleidingen zijn zo lek als een mandje. Er komt gemiddeld zo'n 30 procent meer co2 vrij bij Russisch gas dan bij Europees gas. Volgens Nederlandse gasleveranciers is het voor afnemers bijna onmogelijk om (helemaal) geen Russisch gas in te kopen. GreenChoice sluit geen contracten af met Russische (dochter)bedrijven, maar kan net als de andere leveranciers niet voorkomen dat het fysiek geleverde gas toch voor een deel uit Rusland komt. Welke duurzamere alternatieven ziet u om in de Berkellandse gasbehoefte te voorzien?

Antwoord:
Het is de bedoeling dat wij op termijn geen aardgas meer gebruiken voor het verwarmen van onze gemeentelijke panden. Het merendeel van ons vastgoed zal waarschijnlijk over gaan op all-electric-oplossingen, zoals bijvoorbeeld een warmtepomp. Het gemeentehuis wordt al verwarmd op basis van industriële restwarmte. Totdat we geheel aardgasvrij zijn, zullen wij voor onze warmtevoorziening gebruik moeten maken van het gas dat door gasproducenten ingevoerd wordt in de nationale en Europese gasinfrastructuur. Hierbij maakt het inderdaad niet uit welke leverancier wij zelf uiteindelijke kiezen.

Toelichting:
1. Agenda vragen (art. 34) zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan.
2. Schriftelijke vragen (art. 33) zijn vragen die niet bedoeld zijn voor punten die op de agenda staan.
3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen.